

Presentasjon

Presentasjon til møte 28.04.2020

Rapport deltagere

• Yngve Aabø

- Medlem Norsk Sivilingeniørers Forening Tekna
- Tidligere ansatt i Statnett, Statkraft, BKK
- Nettutviklingssjef i BKK Nett
- Grunder av Troll Power og andre kompetanseselskaper innen kraftteknikk
- Forelest på NTNU og Høgskolen på Vestlandet
- Erfaring fra mange av de Norske og Islandske energiselskaper

• Jonas Alexandersson

- B.A. + M.S.C. Business & Economics
B.S.C. Elkraftteknikk
- Ekspert på teknisk-økonomiske vurderinger i kraftsystemet og regelverk og rammebetingelser for nettilknytning av kraftkrevende industri
- Erfaring som prosjektleder for kunder som Green Mountain og fra samfunnsøkonomisk forskning på det grønne skiftet i Norge og Tyskland

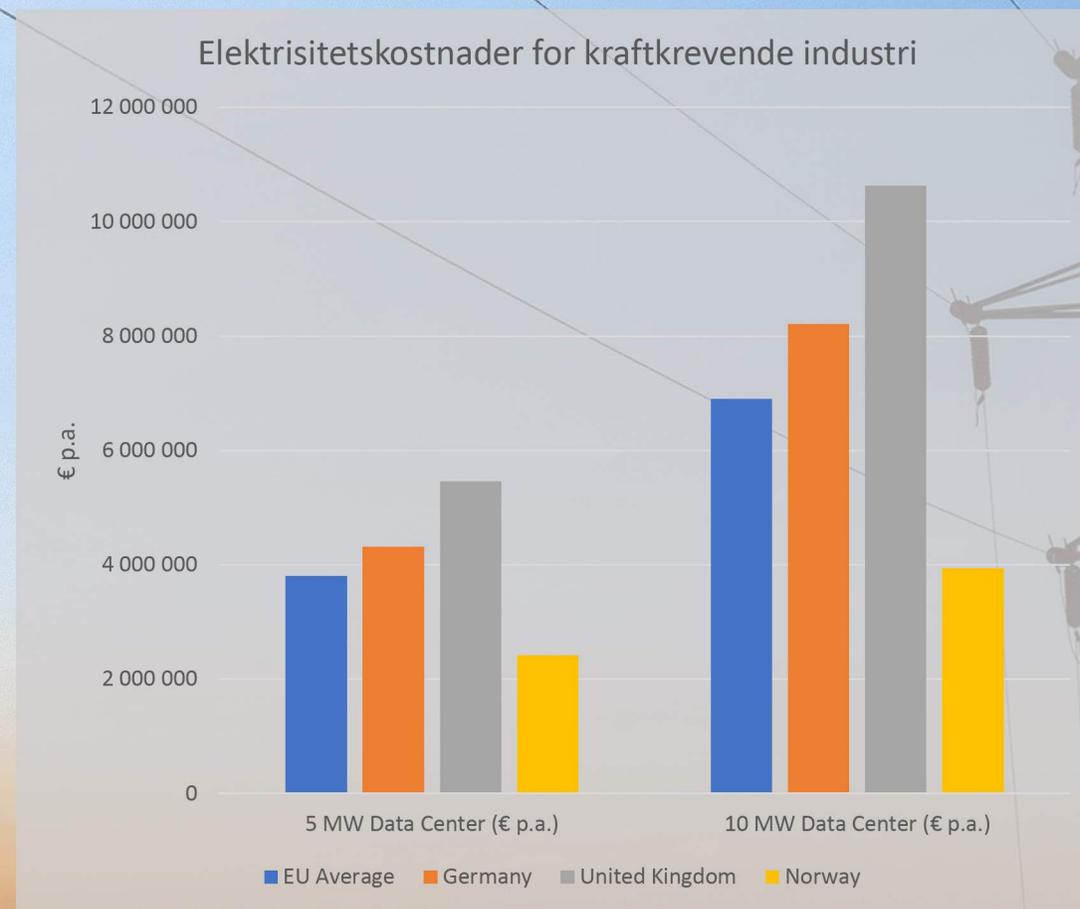

Status rapport Mongstad

- Fokus på muligheter og utfordringer for Mongstad, særlig når det gjelder utvikling av kraftsystemet.
- Basert på våre erfaringer med etablering av kraftkrevende industri på Vestlandet og i Oslo region.
- Innspill til næringslag og politikk.
- Møter og samtaler med blant annet: Statnett, BKK Nett, Alver kommune, osv.
- Endelig rapport er levert

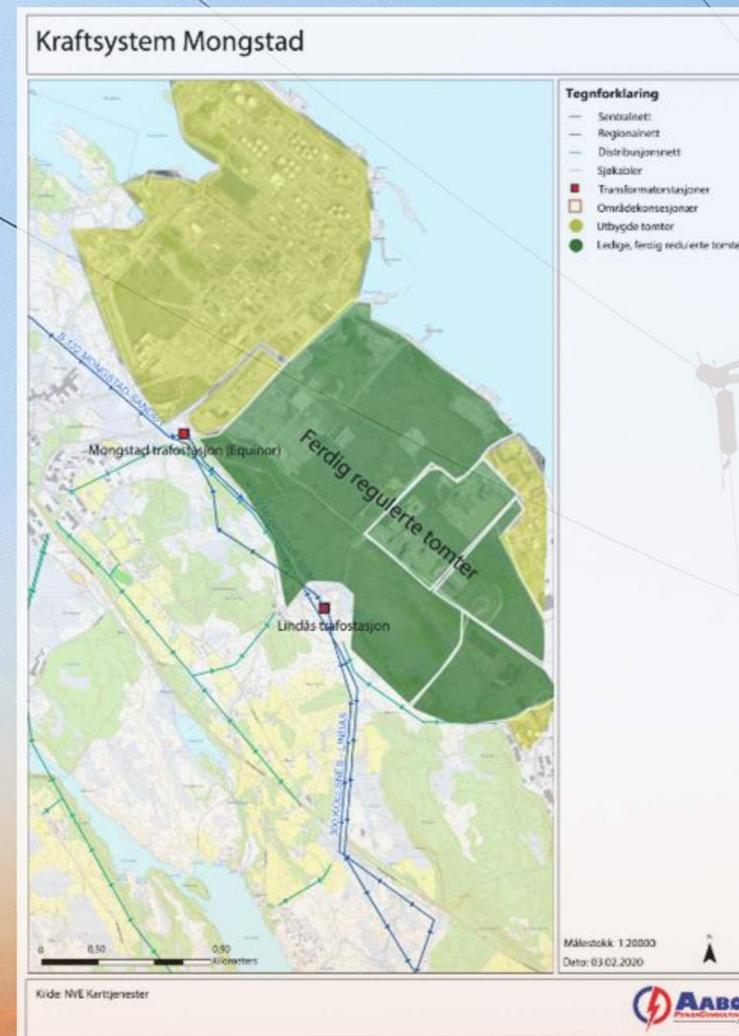
Hvorfor kraftkrevende industri i Norge?

- Lang tradisjon for kraftkrevende industri
- Utslippsfri, fornybar energi fra vannkraft
- Lave priser på strøm, nettleie og skatter & avgifter
- Ideelle klimaforhold
- Stabile politiske rammebetingelser

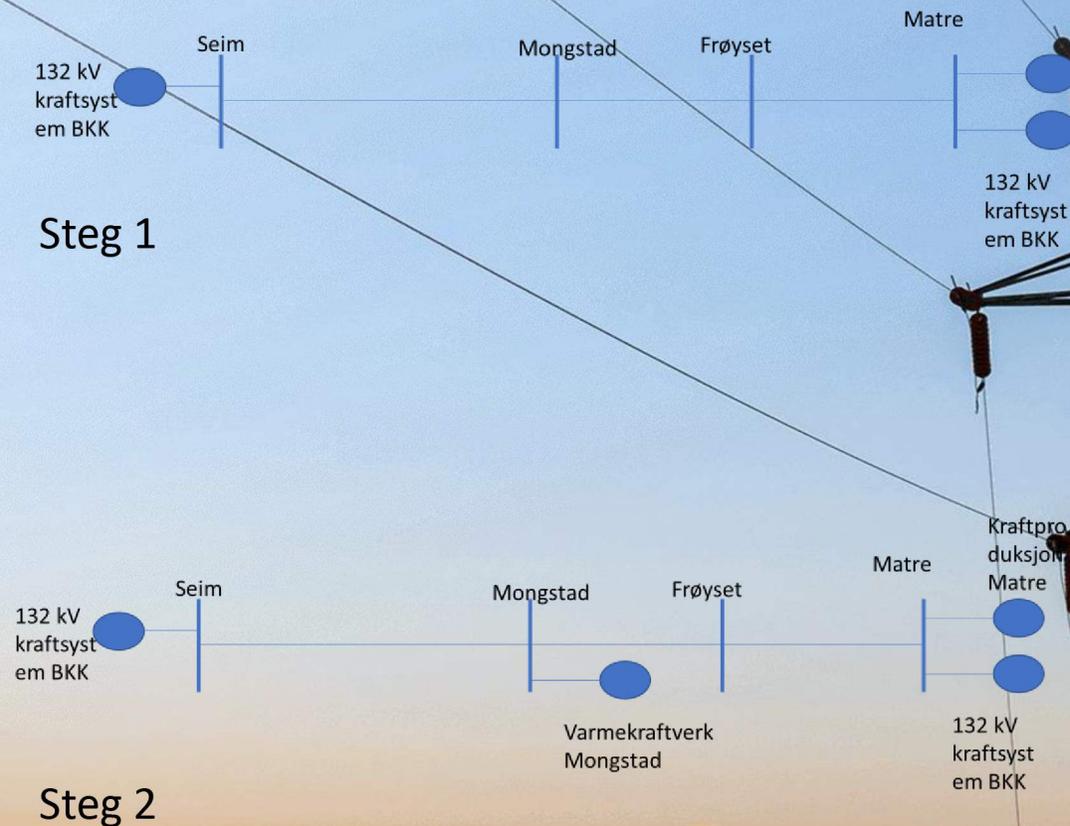
Hvorfor kraftkrevende industri på Mongstad?

- Et av de største sentrene for industri på Vestlandet
- Støtte fra lokal politikk og næringsliv
- Byggeklare, ferdig regulerte tomter
- Overlegen infrastruktur (VA, dypvannskai, nærhet til Bergen)
- Lindås transformatorstasjon i umiddelbar nærhet

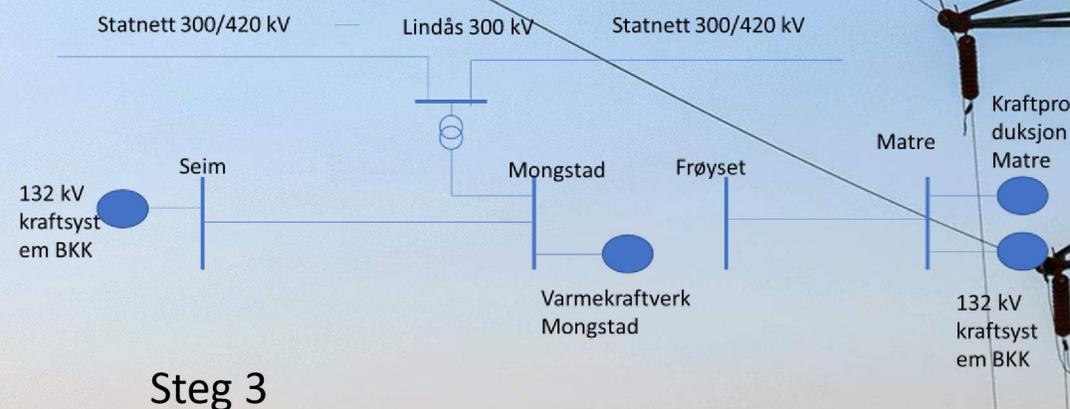
Historisk utvikling kraftsystem Mongstad

- Steg1(N-1)- etablering Raffineri
  - Mongstad forsynt fra BKK 132 kV system med spesialforsyning fra Matre ved feil i nettet.
- Steg 2(N-1)-etablering Energiverk Mongstad
  - Mongstad forsynt fra BKK 132 kV nett . Varmekraftverk Mongstad i drift.

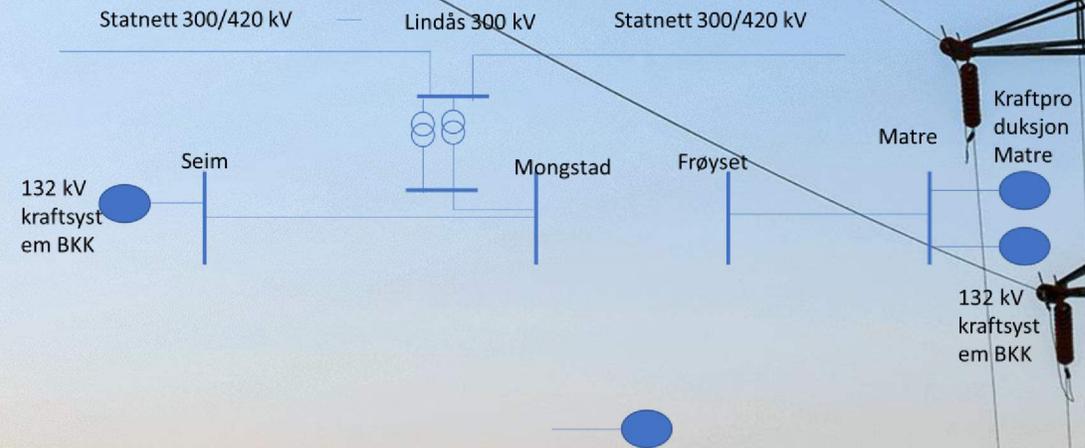
Historisk utvikling kraftsystem Mongstad

- Steg 3 (N-1)- etablering Lindås transformatorstasjon.
  - Idriftsettelse av Lindås transformatorstasjon med en transformator og fjerning av 132 kV ledning/kabel Mongstad-Frøyset.
  - Varmekraftverk Mongstad idrift med en enhet.

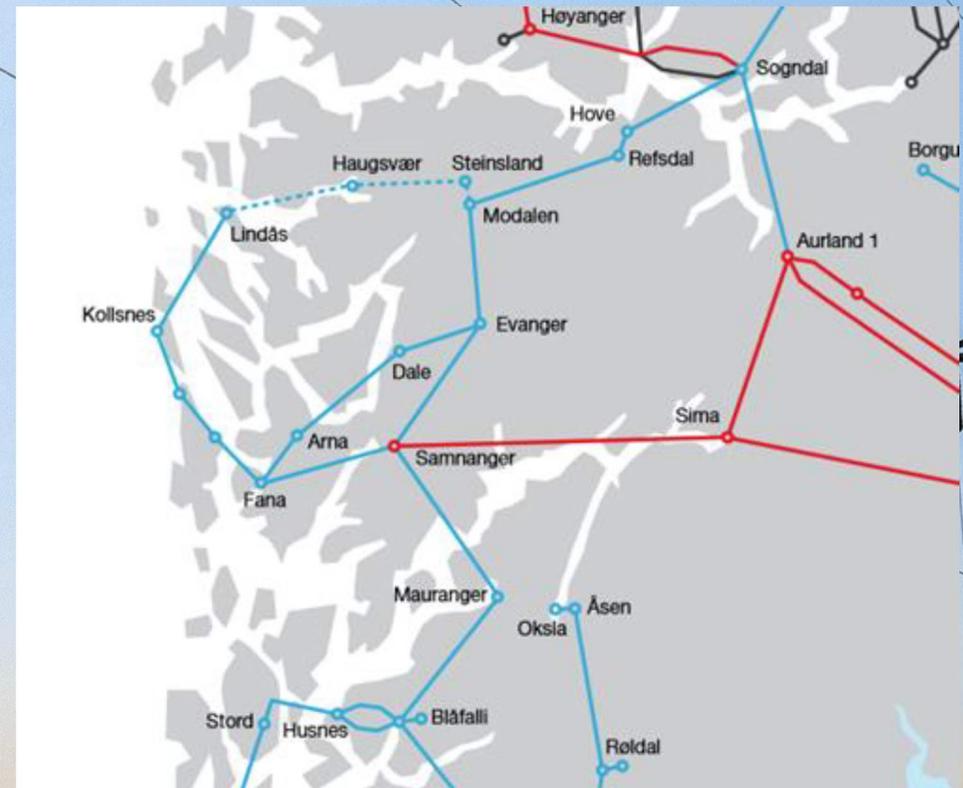
Situasjon i dag og fremover

- Steg 4 (N-0 for ny industri)
  - N-0 på 300 kV samleskinne Lindås transformatorstasjon
  - Ny 420/132 kV når? (Statnett må tidfeste denne)
  - Liten effektreserve i BKK 132 kV fra Seim til støtte mot Mongstad.
  - Varmekraftverk Mongstad kobles fra.
  - Vi må bruke nedleggelse av varmekraftverket som et argument for raskere å få gjennomført forsterkninger i Statnett kraftsystem

Statnett kraftsystem

- Det er i dag N-0 på samleskinne Lindås transformatorstasjon.
- Statnett planlegger en ny transformator 300 MVA 420/300/132 kV på Lindås transformatorstasjon
  - Anleggsbidrag knyttet til denne er ikke avgjort
- Statnett må gjøre tiltak i 300/420 kV nett for N-1 på Lindås

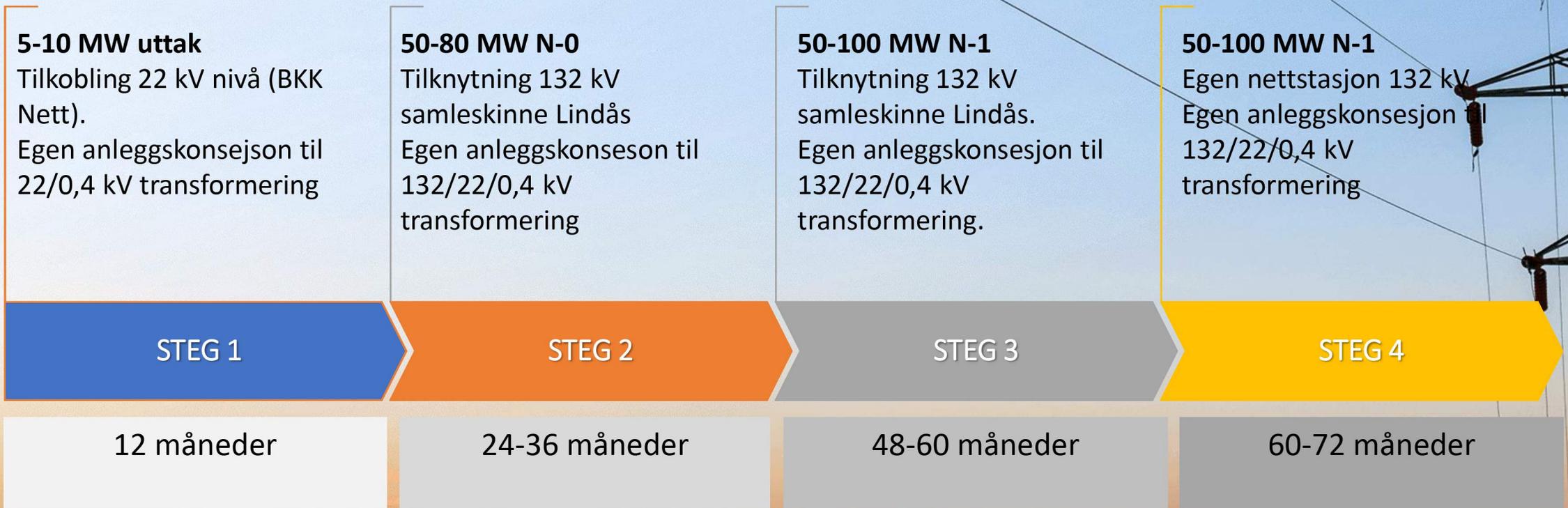

Statnett kraftsystem i regionen (Utsnitt fra Statnett rapport)

Utvikling kraftforsyning Mongstad

- BKK Nett AS planlegger en forsterkning av 20 kV nettet. Vi foreslår derfor følgende utvikling knyttet til forsyning av industriotmer Mongstad:
  - Diskutere med BKK Nett AS om uttak av 5-10 MW på 22 kV nivå på Mongstad og hvordan dette kan realiseres. Som vi forstår det er denne effektmengde mulig i dagen kraftsystem, men vil bli mye bedre når BKK Nett AS setter i drift en planlagt 40 MVA transformator koblet til Lindås transformatorstasjon 132 kV samleskinne. Det vil da være en N-1 forsyning i 20 kV nettet, men ikke N-1 forsyning på 132 kV samleskinne.
- Diskutere med Statnett/BKK Nett AS om forsyning av 50-80 MW N-0 på 132 kV samleskinne i Lindås transformatorstasjon.
- Diskutere med Statnett/BKK Nett AS om uttak av 50-100 MW N-1 på 132 kV samleskinne i Lindås transformatorstasjon.
- Konesjonssøknad ny 132/22 kV stasjon tilkoblet BKK Nett AS 132 kV samleskinne Lindås transformatorstasjon og ny 22/0,4 kV transformatorstasjon på aktuelt industriområde.

Mulig tidslinje etablering kraftkrevende industri Mongstad hvis krafttilgang

Energiverk Mongstad

- Energiverk Mongstad er vedtatt nedlagt.
- Er i dag i drift
- Elektrifisering av Nordsjøen, industriutvikling på Vestlandet og generelt elektrifisering av samfunnet fører til et meget kraftig presset kraftsystem.

Bildet fra Wikipedia

Hva sier Statnett?

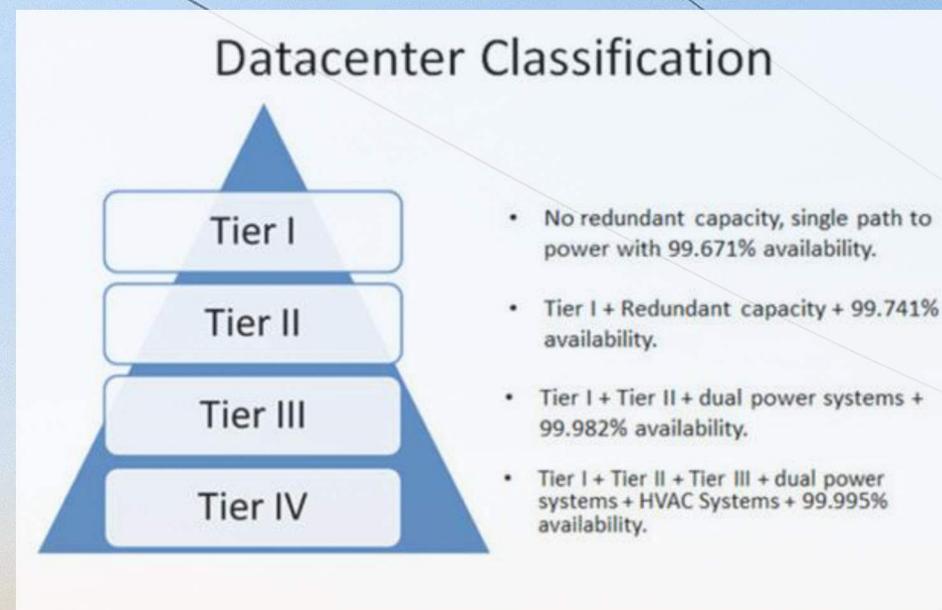
- Vi (Statnett) vurderer at det ikke er driftsmessig forsvarlig å knytte til det omsøkte forbruket før tilstrekkelige tiltak i nettet er på plass (uttak knyttet til Mongstad/Matre
  - *Vi (Statnett) har vurdert om det er driftsmessig forsvarlig å knytte til det omsøkte forbruket i BKKs nett under transmisjonsnettet i Bergenseområdet. Vurderingene er gjort med forutsetning om nedleggelse av Energiverk Mongstad (EVM) og fravær av tiltak i transmisjonsnettet. Nødvendige tiltak blir vurdert i den pågående konseptvalgutredningen (KVU-en) for Bergen og omegn.*
- **Møter med Statnett**
  - Innspill: Det må gjennomføres beregninger og vurderinger av automatiske tiltak for å utnytte det eksisterende kraftsystem optimalt.
  - Tiltak som kan gjennomføres raskt må ha høy prioritet.

Aktuelle etableringer relatert kraftforsyning

- Det finnes ulike typer av datasenter med ulike kraft knyttet til forsyningsikkerhet
  - Tier 1 datasenter
    - 99,671% oppetid
    - Ingen redundans
    - Nedetid/år 28,8 timer/år
  - Tier 2 datasenter
    - 99,749% oppetid
    - Delvis redundans i kraft og kjølesystemer
  - Tier 3 datasenter
    - 99,982% oppetid
    - 1,6 time nedetid/år
    - N-1 kraftforsyning i minst 72 timer
      - Kan gjennomføres ved full batteriback up.
  - Tier 4 datasenter
    - 99,995% oppetid
    - Dublert kraftforsyning og batteri backup
    - 96 timer utetid beskyttelse
      - Kan gjennomføres ved full batteriback up.
    - 26,3 minutt årlig nedetid

Hvilke typer industri er aktuelle?

- Datasenter uten behov for full redundans i kraftforsyningen (Tier I + II).
- Hydrogenproduksjon og andre kraftkrevende industri som kan akseptere midlertidige utkoblinger.
- Kunder som stiller høyere krav til kraftforsyningen, men kan være med på et løp der N-1 kommer etter hvert.

Oppsummert

- Viktig å få klarhet i når Statnett kan gjennomføre endringer i 420/300 kV og få N-1 på samleskinne Lindås/Haugsvær transformatorstasjoner.
- Samtaler BKK Nett om utviklingen i 20/ 132 kV samleskinne Lindås transformatorstasjon
- Ny 420/300/20 kV transformator Mongstad
- Konesjon 132 /20 kV stasjon på en av tomtene
- Politiske innspill
  - Elektrifisering av Nordsjøen må føre til forsterkning av kraftsystemet på Vestlandet slik at dette ikke går på bekostning av ny industri på Vestlandet.
  - Bruke nedleggelse av Varmekraftverk som argument for raskere å få på plass forsterkninger på Lindås/Mongstad.